

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Број: 01-2760/1-2
09.10.2021.
Јагодина

На основу члана 11. став 3. Правилника о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама (број: 01-5812/1, од 24.12.2019.), а у складу са одлуком Наставно-научног већа Факултета, број: 01-5115/1, од 14.11.2019. године, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обавештава јавност

I. Ставља се на увид јавности завршни рад на мастер академским студијама, под називом *Утицај ликовних техника на формирање ликовних штитова деце предшколске узрасна*, кандидата Јоване Стојковић и *Извештај комисије за оцену и одбрану наведеној завршној ради* број 01-2760/1 од 09.07.2021. године.

II. Извештај Комисије ставља се на увид јавности објављивањем на сајту Факултета. Завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије стављају се на увид јавности у библиотеки Факултета.

III. Рок објављивања: 8 дана.

IV. Примедбе и предлози на урађени завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије достављају се у предвиђеном року преко пословног секретара.

Достављено администратору и библиотеци, и истакнуто на огласној табли 09.07.2021. године.

Самостални стручно-технички сарадник
за студије и студентска питања – мастер
и докторске студије

Милан Лукић
Milan Lukic

Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Извештај комисије за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама

На основу Одлуке Научно-наставног већа Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, број 01-1460/1 од 12.04.2021. године образована је Комисија за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама, студијски програм Мастер васпитач у предшколским установама, под називом *Утицај ликовних техника на формирање ликовних типова деце предшколског узраста*, кандидаткиње Јоване Г. Стојковић II-9/2019- МС, у саставу:

1. Слободан Штетић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу стручно-уметничку област Графички дизајн, председник;
2. Mr Милош Ђорђевић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу у Јагодини за ужу стручно-уметничку област Ликовна уметност са методиком наставе, члан-ментор;
3. Др Мира Арсенијевић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу у Јагодини за ужу стручно-уметничку област Ликовна уметност са методиком наставе, члан.

ИЗВЕШТАЈ

Завршни рад на мастер академским студијама кандидаткиње Јоване Г. Стојковић, под називом *Утицај ликовних техника на формирање ликовних типова деце предшколског узраста*, написан је у обиму од 57 страна. Рад је сачињен од следећих поглавља: Увод, Теоријски оквир истраживања, Методолошки оквир истраживања, Анализа и интерпретација резултата истраживања, Закључна дискусија и Прилози.

У Уводу кандидаткиња говори укратко о ликовном васпитању и значају ликовног васпитања и образовања за развој детета предшколског узраста, шта представљају ликовне активности, како утичу на децу и шта им омогућавају. Објашњава из чега је произашла тема овог рада и на које питања се истраживањем траже одговори. Овим делом рада прави се увод за разумевање предмета истраживања.

Након Увода, следе седам поглавља који чине теоријски део рада: *Ликовно стваралаштво предшколског узраста*, *Фазе ликовног израза предшколског узраста*, *Ликовне способности и вештине*, *Специфичности дечјег ликовног изражавања и зашто га треба подстицати*, *Улога васпитача у процесу ликовног изражавања деце предшколског узраста*, *Ликовне технике и материјали*, *Ликовни типови деце предшколског узраста*.

У поглављу *Ликовно стваралаштво предшколског узраста* указује се на основну вредност дечјег изражавања и на то шта деца испољавају кроз ликовну уметност, који су захтеви у ликовном стваралаштву у раду са децом предшколског узраста.

У поглављу *Фазе ликовног израза предшколског узраста* представљена су четири потпоглавља: Фаза шарања, Фаза шеме (фаза симболичких цртежа), Фаза реализма и Фаза уметничког цртања. Ово поглавље кандидаткиња почиње разматрањем значаја познавања свих елемената у развоју деце према мишљењу многих аутора. Кандидаткиња говори о карактеристикама сваке фазе ликовног израза усваком потпоглављу посебно.

Следеће поглавље, *Ликовне способности и вештине*, говори о моторичким способностима деце почев од рођења. Истиче се значај фине моторике која је предуслов за развој ликовних способности деце, као и значај разних активности ликовног изражавања за овладавање телесним могућностима и стварању слике о сопственој телесној шеми. Говори се о подели дечјих ликовних способности према врсти активности.

У поглављу *Специфичности дечјег ликовног изражавања и зашто га треба подстицати*, кандидаткиња објашњава у чему се огледа дечје ликовно изражавање, зашто га треба подстицати, говори о активностима које ангажују и развијају дечју личност у целини и које психичке функције, друштвени и емотивни квалитети, сензомоторна и физичка својства се путем ових актиности развијају.

Улога васпитача у процесу ликовног изражавања деце предшколског узраста је следеће поглавље којим се бавила кандидаткиња. Говори се о дечјем изражавању као динамичном и стално променљивом процесу, где долази до изражавања улога васпитача. Наводе се задаци васпитача и омогућавајуће активности да се дечје активности интензивније спроводе и садржајније развијају. Такође говори се и о важности упознавања деце са ликовном уметношћу преко дечијих књига и посета галеријама и музејима, пружању што више могућности за испољавање ликовне личности деце, за њихово ликовно изражавање, и за истраживање изражавајућих могућности ликовних материјала.

У поглављу *Ликовне технике и материјали* говори се о њиховом педагошком значају и када их треба употребљавати, о дефиницији ликовних техника, њиховој

подели и како се користе у раду са децом предшколског узраста, као и планирању ликовних активности у вртићу – простор за рад, материјали, учествовање деце у припреми материјала и простора, као и излагање радова. У оквиру овог поглавља истакнуто је потпоглавље: *Употреба ликовних техника и материјала на предшколском узрасту*, где кандидаткиња истиче значај понуде разноврсних материјала деци, повремено их мењајући како би се подстакла креативност, као и значај неопходности познавања материјала како би васпитач могао правилно да их одабере и приближи деци.

Последње поглавље теоријског оквира истраживања, *Ликовни типови деце предшколског узраста*, састављено је из три потпоглавља: Ликовни типови према психичким особинама, Ликовни типови према карактеру израза и Ликовни типови према техничким способностима и мотивацији. У овом поглављу кандидаткиња се бавила поделом ликовних типова деце предшколског узраста, где је у оквиру сваког потпоглавља окарактерисан сваки тип.

Методолошки оквир истраживања састоји се од седам потпоглавља: 3.1. Предмет истраживања, 3.2. Проблем истраживања, 3.3. Циљ и задаци истраживања, 3.4. Хипотезе истраживања, 3.5. Методе и технике истраживања, 3.6. Узорак истраживања, 3.7. Значај истраживања. Кандидаткиња представља јасан циљ који произилази из дефинисаног проблема и прецизно одређене задатке истраживања. Приказане су општа хипотеза и посебне хипотезе. Коришћена је метода анализе садржаја (анализа дечјих радова) и метода испитивања где је инструмент истраживања био упитник. Добијени подаци су обрађени статистички, представљени графички и табеларно, анализирани и изведени су одређени закључци истраживања. Узорак истраживања је изведен из групе деце предшколског узраста, укупан узорак је чинило 8 деце, док је други узорак чинило 15 васпитача. Истакнут је значај истраживања, шта ће омогућити подаци добијени анализом дечјих радова, као и подаци о познавању ликовне типологије.

Анализа и интерпретација резултата истраживања, састоји се од два потпоглавља: 4.1. Став васпитача о ликовним активностима и ликовним типовима деце предшколског узраста, где су истакнути: 4.1.1. Подаци о испитаницима, 4.1.2. Ликовне активности и значај ликовног изражавања, 4.1.3. Ликовна типологија деце предшколског узраста, 4.1.4. Мишљење васпитача о ликовној типологији деце. Истраживање се састојало из два дела. Резултати прикупљени путем упитника подвргнути су дескриптивној статистичкој анализи. Истакнут је степен стручне спреме васпитача који су учествовали у истраживању, као и у којој узрасној групи тренутно раде. Из упитника је закључено како васпитачи препознају значај ликовних активности и на који начин подстичу децу на ликовно изражавање. На основу података добијених упитником изведен је закључак о знању васпитача о постојању ликовних типова деце, као и познавању карактеристика ликовних типова.

У другом потпоглављу, 4.2. *Утицај ликовних техника на формирање ликовних типова деце предшколског узраста*, приказано је истраживање спроведено у два дела. Први део односи се на одређивање ком ликовном типу припада дете које је учествовало у истраживању. На задату тему „Моја снежна авантура“, деца су радила радове техникама и материјалом које су сами изабрали. Други део истраживања је одрађен кроз игру „Водим те на необично место“, трајао је четири дана и сваки дан је коришћена друга техника. Радови из оба дела истраживања су упоређени и на тај начин је откривено да ли је другачија ликовна техника у односу на самосталан избор детета утицала и на промену ликовног типа. У оквиру овог потпоглавља, истакнута је Анализа другог дела истраживања где су приказани радови деце из првог и другог дела истраживања. Фотографисани су радови током израде, као и крајњи резултат.

У делу *Закључна дискусија* сумирани су резултати спроведеног истраживања. На основу анализе ликовних радова, кандидаткиња је закључила да ниједно дете не припада само једном ликовном типу, већ је код сваког детета комбинација два или више ликовних типова. Други део истраживања показао је да деца, променом ликовне технике нису нужно мењала и ликовни тип којем припадају, већ су технике користили у складу са својим карактеристикама. Из наведеног закључено је да је општа хипотеза – коришћење одређене ликовне технике условљава развој карактеристика одређеног ликовног типа деце предшколског узраста, потврђена.

У поглављу *Литература* наведен је попис коришћене литературе која садржи 27 библиографских јединица.

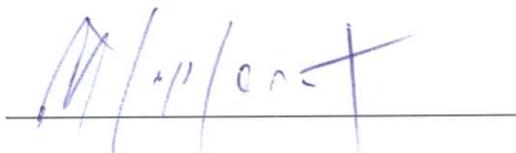
ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

На основу прегледа рада, Комисија је закључила да је завршни рад на мастер академским студијама *Утицај ликовних техника на формирање ликовних типова деце предшколског узраста*, кандидаткиње Јоване Г. Стојковић урађен према научним и стручним теоријско-методолошким захтевима. Емпиријско истраживање је успешно реализовано и у складу са стандардима за израду мастер рада, а резултати истраживања су аргументовано приказани и анализирани. Кандидаткиња је демонстрирала познавање релевантне стручне литературе као и способност да је на адекватан начин користи. Кандидаткиња је такође показала оспособљеност да теоријска сазнања и емпиријске налазе повезује и систематично интерпретира.

Комисија за оцену и одбрану завршног мастер рада под називом *Утицај ликовних техника на формирање ликовних типова деце предшколског узраста*, кандидаткиње Јоване Г. Стојковић, предлаже Наставно-научном већу Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу да усвоји поднети Извештај и одобри јавну одбрану мастер рада.

Комисија

Слободан Штетић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу,
Јагодина, за ужу стручно-уметничку област
Графички дизајн, председник.

Мр Милош Ђорђевић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу у Јагодини за ужу стручно-уметничку област *Ликовна уметност са методиком наставе*, члан-ментор.

Др Миа Арсенијевић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу у Јагодини за ужу стручно-уметничку област *Ликовна уметност са методиком наставе*, члан.